

**Mevrouw Annelies Verlinden
Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

**Wetstraat 2
1000 Brussel**

COF/BNI/MBA/CEL/JOA

Contactpersoon: Corinne François: corinne.francois@bruloclais.brussels

Bijlage: 1

Brussel, 4 april 2022

Mevrouw de minister van Binnenlandse Zaken,

Betreft: Voorontwerp van wet betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving van ondermijnende criminaliteit

Bedankt voor uw adviesaanvraag aan Brulo Localis over bovengenoemd voorontwerp.

Hierbij onze opmerkingen en bij voorbaat dank voor uw aandacht.

Er bestaat wel degelijk een probleem van ondermijnende criminaliteit in bepaalde inrichtingen op het grondgebied van de gemeenten. De federale overheid moet dan ook de nodige middelen inzetten om het fenomeen aan te pakken.

Maar zelfs met de steun van de directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen en een nieuw federaal Arrondissementeel Informatie- en Expertise Centrum vinden wij dat dit geen taak is voor de gemeenten, en wel om meerdere redenen.

Om te beginnen vinden wij de integriteitsonderzoeken problematisch voor de scheiding der machten, die de kern van de rechtsstaat vormt. In dit ontwerp worden de gerechtelijke politie en de administratieve politie werkelijk door elkaar gehaald. De strijd tegen ondermijnende criminaliteit is onmiskenbaar een taak voor de gerechtelijke politie en mag in geen geval aan de gemeenten worden overgelaten.

De tekst in zijn huidige vorm dreigt de verantwoordelijkheid van de federale staat met betrekking tot zijn bevoegdheid inzake de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit binnen deze inrichtingen uit te hollen.

Daarom denken wij dat het beter zou zijn het parket, de rechterlijke macht en de federale politie extra financiële middelen en personeel te geven, eerder dan hun bevoegdheden geleidelijk naar de lokale besturen over te hevelen.

Dit voorontwerp versterkt alleen maar een reeds bestaand en onaanvaardbaar mechanisme waarbij lasten naar de gemeenten worden overgeheveld (optrekken van de politielonen, overheveling van taken van gerechtelijke instanties en federale politie, enz.). De federale gerechtelijke politie had in februari 2022 nog de zes Brusselse zones gevraagd "om bij gebrek aan voldoende middelen bij te springen in onbehandelde zware dossiers" van banditisme en drugs. Wij kunnen niet aanvaarden dat de structurele moeilijkheden waarmee de gerechtelijke autoriteiten te kampen hebben, zich vertalen in extra werk voor de lokale besturen.

Er worden nieuwe bevoegdheden in het leven geroepen zonder dat daar financiële middelen of extra personeel tegenover staan.

Voorts hanteert men een zeer ruime definitie van het begrip "ondermijnende criminaliteit", hetgeen voor een aantal problemen zorgt.

Dergelijke omvangrijke onderzoeken moeten namelijk zeer zware misdrijven opsporen en vergen een organisatie en een deskundigheid die het gemeentepersoneel niet heeft. Het voorontwerp reikt de gemeenten te weinig middelen aan om deze nieuwe taak te kunnen opnemen.

Bovendien dreigen beslissingen uit dergelijke onderzoeken te leiden tot een golf van gerechtelijke procedures tegen gemeenten wegens een gebrek aan motivering, het onevenredig karakter van de maatregel of de schending van de rechten van de verdediging. Voor de gemeenten zou dit een buitensporige zware kost betekenen. Denk maar aan de gerechtskosten en de schadevergoeding die mogelijk aan de benadeelde partijen moeten worden uitgekeerd.

De gemeenten kunnen wettelijk ook zelf bepalen of zij al dan niet een gemeentelijk reglement goedkeuren voor het voeren van integriteitsonderzoeken in verschillende sectoren. Dit zou kunnen leiden tot "misdadshopping". Bovendien bestaat er een reëel gevaar dat men zich alleen richt op inrichtingen waar de criminaliteit "*gemakkelijk en zichtbaar*" is (b.v. nachtwinkels, telefoonwinkels, ...).

In de plaats zou men daarom beter de wetgeving rond de nachtwinkels en drankgelegenheden wijzigen. Door deze wetgeving aan te passen zou men in feite al een stuk van de ondermijnende criminaliteit die men in dit soort inrichtingen kan vinden, kunnen indijken, zonder de problemen te hebben die we in dit schrijven en in onze aanvullende analyse hebben aangekaart. Wij zijn verheugd dat het voorontwerp de bevoegdheden van de burgemeester uitbreidt om inrichtingen te mogen sluiten voor de openbare ordehandhaving. We zien op het terrein dat de sluitingstermijnen voor de inrichtingen langer zouden mogen zijn en dat het niet eenvoudig is om aan de voorwaarden van dringende noodzakelijkheid en ernstige schade te voldoen wil men een inrichting kunnen sluiten die zich niet aan de exploitatievoorwaarden houdt. Dat een inrichting voortaan ook gesloten mag worden omwille van drugshandel is ook positief.

Zie voor meer toelichting onze volledige, gedetailleerde analyse.

Wij wensen u een goede ontvangst van deze brief.

Met de meeste hoogachting.

Corinne François
Directeur

Olivier Deleuze
Voorzitter